

Εισαγωγή

Σύμφωνα με τα άρθρα 129 έως 132 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960, συγκροτήθηκε, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας, στρατός της Δημοκρατίας αποτελούμενος από 2.000 άνδρες, από τους οποίους 60% ήταν Ελληνοκύπριοι και 40% Τουρκοκύπριοι. Η στρατιωτική θητεία δεν ήταν υποχρεωτική, όμως μπορούσε να επιβληθεί με κοινή συμφωνία του Προέδρου (Ελληνοκύπριου) και του Αντιπροέδρου (Τουρκοκύπριου).

Με τα γεγονότα του 1963-64, οι Τουρκοκύπριοι εγκατέλειψαν το νόμιμο στρατό, στα πλαίσια της αποχώρησης τους από τις υπηρεσίες του κράτους. Παράλληλα και λόγω των απειλών της Τουρκίας για λήψη στρατιωτικών μέτρων, μεταφέρθηκε στην Κύπρο ελληνική μεραρχία και δημιουργήθηκε η Ανώτατη Στρατιωτική Διοίκηση Άμυνας Κύπρου (ΑΣΔΑΚ), η οποία λειτούργησε μέχρι το τέλος του 1967, περίοδο κατά την οποία απομακρύνθηκε η μεραρχία από την Κύπρο. Ταυτόχρονα (1963) δημιουργήθηκε το Ειδικό Μικτό Επιτελείο Κύπρου (ΕΜΕΚ), το οποίο το 1964 πήρε την ονομασία Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς.

Τον Ιούνιο του 1964 ψηφίστηκε από την κυπριακή Βουλή ο Νόμος 20 «Περί Εθνικής Φρουράς» με τον οποίο καθιερώθηκε η υποχρεωτική στράτευση και άρχισε η ουσιαστική συγκρότηση του ενεργού κυπριακού στρατού. Η στρατιωτική θητεία ορίστηκε στους 18 μήνες και η Εθνική Φρουρά στελεχώθηκε από αξιωματικούς από την Ελλάδα οι οποίοι μαζί με τους εθελοντές, από τα έτη 1962-63, ανέλαβαν την οργάνωση και την εκπαίδευση του προσωπικού της.

Τον Αύγουστο του 1964 η Εθνική Φρουρά αντιμετώπισε, μεταξύ άλλων, την πρώτη στρατιωτική επέμβαση της Τουρκίας, η οποία

εκδηλώθηκε με αεροπορικές επιθέσεις στην περιοχή της Τηλλυρίας και του κόλπου του Ξερού, ενώ το 1967 δυνάμεις της εθνοφρουράς επενέβησαν στην κρίση που εκδηλώθηκε στην περιοχή Κοφίνου.

Τον Ιούλιο του 1974, τμήματα της Εθνικής Φρουράς χρησιμοποιήθηκαν από το στρατιωτικό καθεστώς των Αθηνών στο πραξικόπημα κατά του Προέδρου Μακαρίου. Η σύγκρουση της Εθνικής Φρουράς με τις νόμιμες δυνάμεις που υποστήριζαν τον Πρόεδρο Μακάριο, αλλά και με το σύνολο σχεδόν του ελληνικού κυπριακού λαού, εξασθένησε την Εθνική Φρουρά σε βαθμό που δεν ήταν ικανή να αντιμετωπίσει με επιτυχία στις 20 Ιουλίου 1974 τα τουρκικά στρατεύματα, που εισέβαλαν στην Κύπρο με αφορμή την κατάλυση της συνταγματικής τάξης και με πρόφαση την προστασία των Τουρκοκυπρίων. Κατά τις δύο φάσεις της τουρκικής εισβολής (Ιούλιο και Αύγουστο 1974), η Εθνική Φρουρά βρέθηκε για πρώτη φορά μπροστά στο υπέρτατο καθήκον να υπερασπιστεί την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παρά την προδοσία και μέσα σε συνθήκες διχασμού προέβαλε σθεναρή αντίσταση μαζί με την ΕΛΔΥΚ και έδωσε σκληρές μάχες, όπως στην περιοχή Κερύνειας, στην εντός των τειχών Λευκωσία και στην περιοχή του αεροδρομίου Λευκωσίας, προκαλώντας στον εισβολέα σημαντικές απώλειες και καταρρίπτοντας αριθμό εχθρικών αεροσκαφών.

Από το 1974 και μέχρι σήμερα, η Εθνική Φρουρά επιτέλεσε και συνεχίζει να επιτελεί σημαντικό έργο. Χρησιμοποιώντας σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους και αποτελούμενη από άρτια εκπαιδευμένα στελέχη, που αποστέλλονται για εκπαίδευση στις στρατιωτικές σχολές της Ελλάδας και άλλων χωρών, η Εθνική Φρουρά έχει σήμερα καταστεί μια υπολογίσιμη και αξιόμαχη αποτρεπτική δύναμη, με υψηλό βαθμό εκπαίδευσης. Μετά την ένταξη της χώρας στην ΕΕ, συμμετέχει ισότιμα σε όλες τις δραστηριότητες της ΚΕΠΑΑ της ΕΕ.

Πέρα από το καθαρό στρατιωτικό της έργο, η Εθνική Φρουρά συμμετέχει και σε άλλες δραστηριότητες και επιτελεί κοινωνικό έργο, όπως είναι η συνδρομή στην κατάσβεση πυρκαγιών, η αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και η εθελοντική προσφορά αίματος, χωρίς να παραγνωρίζεται η συμβολή της στη διαπαιδαγώγηση και διάπλαση του χαρακτήρα των νέων.

Έμβλημα

Ως έμβλημα της Εθνικής Φρουράς καθιερώθηκε από την ίδρυσή της, το 1964, ο δικέφαλος αετός σε κίτρινο φόντο, ο οποίος συμβολίζει την οικουμενικότητα του ελληνικού πνεύματος.

Αμυντική Συνεργασία Κύπρου – Ελλάδας

Δεδομένου ότι το Κυπριακό παραμένει άλυτο και η κατοχή και η παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων συνεχίζεται, είναι επιβεβλημένη η ύπαρξη, η ενίσχυση και η αναβάθμιση της άμυνας της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους.

Μέσα στο πνεύμα αυτό λειτουργεί στενή και ειλικρινής συνεργασία με την Ελλάδα, στο πλαίσιο των συμβατικών σχέσεων των δυο κρατών και των διμερών συμφωνιών που υπογράφηκαν, γεγονός που αποτελεί και τον ακρογωνιαίο λίθο της αμυντικής πολιτικής της Κύπρου.

